

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

| | | | |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------|----------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| SZERKESZTŐSÉG: Kosuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. | Főszerkesztő: Benka Gyula. | Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Béla. | KIADÓHIVATAL: Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. |
| Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza. | Főmunkatárs: Zlinszky István. | Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula | Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fel évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér |

Színházi ügyek.

Ezelőtt hét héttel, október 25-én megjelent számunkban ugyanilyen cím alatt, ugyanezer helyen felhoztuk a városi színház átalakításának ügyét. Akkor még indokolni is szükségesnek tartottuk, hogy miért láttuk már akkor szükségesnek a felszólalást, holott még jó távol van a ködös jövőben a színház ujonnan való bérbeadásának ideje. Indokoltuk azzal, hogy a színügyi bizottság az átalakítás tárgyában szeptember végén tartott ülésében azt határozta, hogy nem dönt a kérdésben, hanem határozathozatal vegett záros határidőn belül, mely záros határidő utolsó napja október 15-re tűzött ki, újabb ülésre jön össze. Akkor konstatáltuk, hogy október 15. elmúlt 10 nappal, de a bizottságot még össze nem hívták, az még nem határozott.

Akkor jeleztük azt is, hogy közügyekben annyi Pató Pál ur szerepel, hogy akármilyen korán kezdje a sürgetést az ember, azért holt bizonyos, hogy a végén csak elkészik. Ehhez nem kellett valami nagy jó tehetség, mégis beteljesedett. Most ismét konstatálhatjuk, hogy nem tíz nappal, hanem 60 nappal mult el a kitűzött záros határidő, de tudomásunk szerint az a bizonyos bizottság még mindig nem hivatott egybe és még kevésbé határozott a szarvasi színügyre nézve annyira fontos kérdések tárgyában.

Ha ki is tesszük magunkat annak,

hogy szavunk a vaskalapok karimáin át nem tud az „illetékes körök” füléhez jönni és ha el is vagyunk készülve arra, hogy ezen újabb felszólalásunk újabb is teljesen sikertelen lesz, mégis kötelességünknek tartjuk a régi jó közmondás szerint okoskodván, a mely hitelesen bizonyítja, hogy bizonyos eshetőségek és körülmények között még a kapanyél is elsülhet, másrészt a vak tyúk is talál szemet, továbbá, hogy semmi sem bizonyos és semmi sem lehetetlen, — mindezen bölcs mondások alapján okoskodván, megteesszük ismét a felszólalást, hátha még csodák is történnek, hátha egyszer még Szarvason is megtörténik az hogy a közdolgokban valaminem tesznek az utolsó percben és nem késnek el a tervek megvalósításában.

De hát tréfa ide, tréfa oda, az az egy komoly a dologban, hogy a színházon segíteni kell. Segíteni kell a lehetetlen állapotokon, amelyek eddig uralkodtak, a melyek folytán ugy az itt működő színészek, mint a közönség sorai között megjelenők csak azon gondolkozhatnak, hogy egy héttel előbb vagy utóbb kapják meg az influenza néven ismert nálunk kiválóan elterjedt import cikket. Segíteni kell másrészt azon a lehetetlen állapoton, hogy a szarvasi színház színpadja olyan kicsiny és nélkülöz minden technikai felszerelést, minek folytán más színpad

méreteihez készült díszletek itt egyáltalán nem használhatók.

Segíteni kell pedig ezen, mielőtt a színház jövő évi idényre bérbe aadtik, s dönteni kell a helyátrak megálapítása tárgyában is addig, hogy a pályázat kiadásakor a színházunkra aspiráló igazgatók a helyzettel tisztában legyenek.

Két, három hónap mulva itt lesz az ideje annak, hogy a színház jövő évi idényre kiadassék. E két-három hónap az átalakítások elhatározására, a határozat jóváhagyására, esetleges költségek megszavazására, kiutalására, az átalakítások keresztülvitelére — ismerve hivatalos működésének végtelen lassuságát — igen rövid idő. Ha tehát tényleg valamit akar tenni az a bizonyos igen nagyon tisztelt bizottság, itt az ideje, hogy tegyen valamit.

Nem tudjuk, kinek kellett volna nyilvántartani a záros határidőt és kinek lett volna kötelessége október 15-ig intézkedni, hogy a színügyi bizottság határozatát meghozza. De akárki az az ur, nagyon kérjük, legyen szives felébredni, legyen szives megnézni a naptárt, ma december 13-ikán van, rég elmúlt már október 15-ik napja!

LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉKOK MEGTEKINTHETŐK
SÁMUEL ADOLF könyv- és papirkereskedésében.

Téli megyegyűlés.

Békés megye törvényhatósági bizottsága december 22-én fogja megtartani rendes téli közgyűlését, amelynek tárgysorozatán több nagyérdemű ügy szerepel. A közgyűlést kétségtelesen érdekessé fogják tenni az ekkor megejtendő választások, bár az előlekből arra lehet következtetni, hogy valami különös választási küzdelem nem lesz, hanem az összes bizottságokban a régi tagok maradnak meg.

E közgyűlés fogja a közigazgatási bizottság tagjait is választani, kiknek mandátuma ez év végén lejár. E tagok a következők: Beliczey Géza, Haviár Dani, dr. Ladics László, Veres József és gróf Wenckheim Dénes. A legnagyobb valószínűség szerint ugyanezek lesznek újból is megválasztva.

A vármegyei helyettes tisztifőügyésznek dr. Haviár Gyulának szintén lejár a mandátuma és választás elé kerül. Eddig nincs is más jelölt ezen tisztségre.

Ezenkívül több bizottságba választanak 1—2 tagot.

A közgyűlés további tárgyai közül nagy fontosságú az új közegészségügyi törvény értelmében hozandó határozat a közsegi orvosokról. E közgyűlés fogja megállapítani az egyes községek által alkalmazandó közsegi orvosok számát, uti általányát, lakbérét, továbbá az orvosok rendelési, látogatási és műtétdíját, személyi és korpótlékait.

Ezen a községek közegészségi viszonyaira igen nagy horderővel bíró tárgy kétségtelesen nagyobb vitákra fog alkalmat adni, mivel valószínű,

hogy az egyes községek küldöttei erősen hozzá fognak szólni a dologhoz.

A gyűlés további tárgysorozatán még több nem nagy jelentőségű dolog jóváhagyások, más törvényhatóságok átiratai szerepelnek, melyeket a vármegye tisztviselői most készítenek elő a közgyűlésre és a melyek még a gyűlésig meg is szaporodnak.

A közgyűlés tárgyainak előkészítése, illetve indítványai megtétele végett az állandó választmány a megyegyűlést megelőző napon, december 21-én fog összejönni.



UJDONSÁGOK

A Leányegyesület művészestéje.

A Szarvasi leányegyesület alakulása óta évente egy-egy nagyobb méretű hangversenynyel lép a téli szezon megnyitói közé. Ezen hangversenyek az ifju — nemcsak tagjai korára, de tennálására is ifju — egyletnek erős ambícióját tanusítják, valami újat, nagyot, szépet mutatni, szebbet, nagyobbat a többi egyleteknél. Ez az ambíció teszi érhetővé azon bátorságot is, amely az egyesület december 5. napjára hirdett hangversenyének a büszkén hangzó „Művészet” címet adta, amely cím igen sokat ígér és még többre kötelez.

Hogy e kötelezettséget az egylet vállalni merészelte, annak magyarázata az egyesület hangversenyei rendezésének a többi egyesületek eltérő céljában rejlik. A többi társadalmi, leginkább jótékonyági egyletek ugyanis

hangversenyeik és mulatságaik bevételéből lehetőleg nagy összeget óhajtanak pénztáruk, illetve jótékony működésük céljaira megmenteni és igyekeznek egy-egy előadásuk kiadásait lehetőleg a minimális összegre szorítani, ezzel szemben a Leányegyesület azon szerencsés helyzetben van, hogy előadásait védnöke finanszírozzán, nyugodt lélekkel néz az anyagiak elé és produkál szépet és produkál szépet és nagyot — kost was kost!

Ezen eltérő cél és eltérő alap azután kizár és igazságtalanná tesz minder összehasonlítást és arra kötelez, hogy a december 5-iki estélynek művészi sikeréről minden melléktekinet nélkül referáljunk.

A szombat esti hangverseny kétségtelesen azon fokon állott, amely nemcsak a szarvasi ilyenekben még nem igen részesült közönség, hanem bármily kényes zenei izlésű publikum igényeit a legteljesebb mértékben kielégítették. A hangversenyt Moravcsik Géza, a budapesti Zeneakadémia titkárnak, ki egykor a szarvasi főgimnázium tanára volt, felolvasása vezette be az olaszországi nyári üdülőhelyekről, míg befejezésül Rózsahegy Kálmán, a Nemzeti Színház művésze adott elő néhány apró versikét és bohóságot.

Kivülük a budapesti ideai hangverseny szezon három kiváló fiatal szereplője lépett a közönség elé. Waldbauer Imre, ez ifju hegedűművész, Bagotai Lengyel Ernő a zongorajáték csodagyermeké és Marschalkó Rózsika, ki kétszer is lépett fel gyönyörű énekszámokkal.

Memcsak felesleges, de talán komikus is volna, hogy az egyes szereplők felett mi itt bírálatot mondjunk

TÁRCA.

Pusztuló szokások.

Irta: Keviczky László.

A patriarális otthon kedves höréből, az élet forgatagába kilépő emberi lény sokszor tapasztalja, hogy a világnak némely dolgokról más felfogása van, mint a milyen az övé, melyet eddig helyesnek természetesen tartott, mert otthonában vált sajátjává.

Még az jó, ha az embernek van valakije, aki jóakarattal figyelmezteti, hogy ideje korán figyelje meg a környezetét s ne szolgáltasson alkalmat arra, hogy őt valamely cselekedeteért megmosolyogják. Szeret a világ másokon mulatni s a kínálózó alkalmat bizony sokan el nem mulasztják. De viszont nehéz a felnőtteket oktatni, s leszoktatni esetleg olyas valamiről, a mi természetüké vált. Az emberi természetben benne van az ellenkezés azzal a mit mások helyesnek, illőnek, szokásosnak vagy éppen divatosnak hirdetnek. Sokan elhitetik magukkal, hogy nekik igazuk van, még ha az egész társadalom más elvek szerint igazodik

is: ők nem fognak hódolni annak, a mi őket megszokott életrendjük kerékvágásából kizökkenti.

Pedig a társadalom, a tulajdonképeni kicsiségekben, formásokban a legerősebb és legéberebb. Ott mindenki hivatott öre a bevett conventionális szokásoknak. Óh azt nem nehéz megtanulni, a mi ezen a téren valakit szakértőve avatna. Csak figyelni és utánozni tudjon s mesterré lehet.

Ahoz nem szükséges semmi féle magasabb előképzettség, hogy valaki otthonos legyen azokban a dolgokban, melyek az embert világ fivá minősítik; kell még is a rátermettség és ügyesség. Maga a „hivatala” azután nem nehéz. Észre kell vennie másnál: melyik kézzel fogja az étkezésnél a kést, a villát? Hogyan segít a villának a késsel? Nem hagyja-e magát a villát minden szerep nélkül? Azután jön más egyéb ehez hasonló feladat mikor az illető rdekes emberré válik s ügyesen fogja mulattatni az érdeklődőket, mikor produkálja más felebarátainak kedves ügyettségét, felszégességét vagy éppen esetlenségét. Micsoda előny ez a társaságban; mennyire háttérben marad sok olyan, a kinek komoly tanulmányai mellett

nem maradt ideje arra, hogy az „etiquette-nek minden szabályát megismerje, elsajátítsa. Sokszor fogja tapasztalni: mennyire elmarad az életben attól, a ki talán az iskolában valamikor messze mögötte kullogott. Most ez a társaság kedvence, a ki profszorainak soha sem válhatott kedvencévé. Lám ez fogja őt figyelmeztetni kétes mosollyal: „barátom ez ma már nem divat, nem szokas. Figyeld csak — ha alkalmad lesz — az előkelőbbek modorait és tanulmányozd egy kissé: ne maradj el egészen a világtól!” Ilyenkor jöjjön segítségére a sok „kitűnő” és „jeles”, melyekkel egykoron megtöltötték a bizonyítványait! Resteikede tapasztalja: mennyi fölényel beszél vele erről az a másik és úgy érzi, hogy joggal mert az haladt a világgal, míg ő bizonyítványát tekintve kitűnő jegyekkel megspékelt „mamlasz” maradt, kinek jól esik, ha őt amaz, egykoron az iskola padjain „szerencsétlen firma”-pártfogásába veszi s jóakarattal nevelgeti:

Hát bizony az élet ilyen . . . ! Nem mindenki tudja azt azonnal: mi a divat, vagy mi nem az többé? Mi a szokás ma — s a szokások közül melyik van pusztulóban?

és elism
valóság
fővárosb
— hiva
dicsőitet
ritkozun
nek igaz
vult a l
re élénk
zenet k
Ho
emlőjük
csaknem
tóság, a
a műsor
A
vül —
dani sze
kedélybe

—
náziumu
le a jav
ev. egy
Gusztav
a békés
a kormá
budapes
viselte.
tak. Ke
egy a l
Ketten
végekép
nem jár

—
gimnázis
tanuló i
ur aszta
lógimn.
sos dep
—
szarvasi

Sokan e
tanulgatja
lid vezig
menteged
csak me
szoktam
diát: el
(még ha
Szü
ravaló, b
az új idő
fogják m
ként volt
lyognak a
nyösökne
vajjon h
ahoz, a n
miként m
Miu
vegyem r
— a mi
— ha ug
oldaláról
kásaink
elavulnak
idézzük
Mert term

és elismerjük művészetüknek azon kiválóságát, amely művészetet már a fővárosban is annyiszor és annyian — hivatottabbak — méltányolták és dicsőítették. Azért is csupán arra szorítkozunk, hogy konstatáljuk az estélynek igazán művészi voltát, amely méltó volt a hirdett címhez és hosszú időre élénk emlékezetében marad a szarvasi zenét kedvelő közönségnek.

Hogy teljes legyen a jelentés, megemlíjük, hogy az Árpád nagytermét csaknem teljesen megtöltötte a hallgatóság, amely lelkes tapsokkal fogadta a műsor minden egyes számát.

A hangversenyt — musoron kívül — tánc követte, amely mint mondani szokás, a késő hajnali órákig jó kedélyben folyt le. (—?—)

— **Javító érettségi.** Főgimnáziumunkban f. hó 4-én és 5-én folyt le a javító érettségi. A bányai ág. h. ev. egyházkerület püspökének, Scholtz Gusztavnak, helyette Veres József, a békési egyházmegye esperese volt; a kormányt dr. Pruzsinszky János, a budapesti gyakorló főgimn. tanára képviselte. A vizsgálathoz hárman járultak. Kettő a történelemaól javított; egy a latinból tett kiegészítő érettségit. Ketten eredménytelten vizsgáltak; egy végkép elbukván többé érettségihez nem járulhat.

— **Deprecatio.** A helybeli főgimnázium tanári kara és protestáns tanuló ifjusága f. hó 11-én járult az ur asztalához, melyet megelőzőleg a főgimn. rajztermében folyt le a szokásos deprecatio.

— **Karácsonyi szünet.** A szarvasi főgimnáziumban f. hó 23-án

veszi kezdetét s január 3-án ér véget a karácsonyi szünet.

— **Leányegyesületből.** A Szarvasi Leányegyesület december hó 13-án d. u. 3 órakor tartja meg előadó gyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Felolvas: Drechsler Miksa dr. rabbi. 2. Szaval: Renglovich Bozsóka. 3. Énekel: Mikolay Mariska, harmóniumon kíséri: Saskó Sámuel főgimn. tanár. 4. Magánjelenetet ad elő Balla Jolán.

— **Eljegyzés.** Meitner Sándor eljegyezte Grün Hermin kisasszonyt Nyitvarudvarról.

— **Miklós napja.** A népszerű Mikulás ugyancsak szép időt választott magának s a mulatni és nemesen szórakozni vágyóknak művésztellességgel is kedveskedett. De ismét feljuttatta a kellemes Miklós estétet is. A főgimnázium tanári karának nesztorá Oláh Miklós a kollegák részéről kedves ünnepeltetésben részesült névnapja alkalmából. A névnap előestén egy tanártársai, mint a társadalom többi előkelő tagjai és jóbarátai tekintélyes számmal keresték fel ver légszerető otthonában, hol a reggeli órákba nyúló vidám és magyaros mulatozás közepett töltöttek kellemes perceket a megjelentek. A képzőintézet ifjusága szerenáddal is kedveskedett közkedveit tanárjának, úgy szintén a tüzoltóság is testületileg tisztelgett a névnap alkalmából.

— **Hitközségi segély.** A valóság és közoktatásügyi miniszter értesítette a szarvasi izr. hitközséget, hogy a rabbi fizetésének kiegészítéséül évente 384 kornát utalt ki a szarvasi kir. adóhivatalná!

— **Gondnoksági ülés.** A helybeli állami leányiskola gondnoksága csütörtökön délután ülést tartott, melyen a tanfelügyelőnek több átiratát tudomásul vették. Az iskola látogatására

december hóra dr. Haviár Gyulát küldötte ki a gondnokság.

— **Felülvizsgálat.** Az új főgimnázium építkezésénél tapasztalt hiányok miatt tudvalevőleg porre került a dolog az építető s a vállalkozók között. A törvénysék által kiküldött bizottság a lefolyt héten ejtette meg több napra terjedő szakértői szemlét és birói felülvizsgálatot.

— **Halálozás.** A régi Szarvasnak egy ismert, jellegzetes alakja tünt el ismét az örök nyugalom mélyébe. Sztaricskai Sámuel halt meg. Régente egyike volt Szarvas legtekintélyesebb polgárainak, de a sors csapása sulyosan nehezédtek a magas életkort elért öreg urra, kit nagy részvét kísért utolsó útjára.

— **Karácsonyi vásár.** A Tulipánszövetség Magyar Védőegyesület f. hó 12-én és 13-án karácsonyi vásárt óhajtott rendezni az ipartestület csarnokában. A rendezési határidő dec. 8. volt, mely ideig mindössze 4 résztvevő akadt, kikkel vásárt csinálni a legjobb akarat mellett sem lehetett. A határidő letelte után f. hó 10. és 11-én aztán 15—20 iparos jelentette be a vásáron való részvételét, de az idő rövidsége miatt a jelentkezéseket elfogadni nem állott a rendezőségnek módjában. Hogy tehát azok, a kik iparcikkeket készítettek erre a célra, rövidséget ne szenvedjenek, másrészt feltehető, hogy a későbbi időben a jelentkezők száma jelentékenyen megszaporodik, elhatározta a T. M. V. vezetősége, hogy 1909. évi február hó folyamán a most elhalasztott vásárt megtartja. Jelentkezéseket az ipartestület vezetősége elfogad.

Sokan csak apránként, sokan igen későn tanulgatják meg ezeket. Eddig esendes szelid vezignációval nyugtatgatják magukat mentegetődzve: Jó az nekem így is. Már én csak megmaradok abban, a mint azt megszoktam. Ki nem álhatom azt a sok komédiát: elvégre is az ember nem majom! (még ha Darwinmáit állitana is).

Szüksége van a világnak ezekre a jóra való, becsületes conservatív egyénekre is; az új idők elszánt lovagjai legalább ezektől fogják megtudni, hogy valami ezelőtt másként volt s úgy is jól volt. Ha pedig mosolyognak a régieken s makacsoknak csökönyösöknek nevezik őket: gondolkozzanak, vajjon hiba-e az, ha valaki ragaszkodik ahhoz, a mit megtanult, hogy úgy tartsa meg, miként megtanulta?

Miután nem az a célo, hogy jegyzékbe vegyem mind azt, a mi illik, vagy nem illik, — a mi szokás és mi nem az többé; inkább — ha ugyan sikerül a szándékom — derűs oldaláról mutatom be, ama régi kedves szokásaink egynémelyikét, melyek immáron elavulnak, kipusztulnak s ha itt-ott még felidézük őket rendszeren derűtséget keltenek. Mert természetes dolog, hogy a régi szoká-

sok ép oly nehezen hagyják magukat kiirtani, mint a mily nehezen foglalnak tért az újabbak. Bizonyos tekintetben az egyenlőségnek egy jelensége tűnik fel e téren, a régi szokások mellett kitartó és az újabbaknak hódoló egyének sorsát illetőleg. Az egyiknek is, a másiknak is része van abban, hogy itt ott kinevetik. Mert azt is csipkedik ám, a ki valami újabbat ellesett; megmondják, hogy nagyurakkal egytájból eszik, mint a hogy a régi nyomon maradóról itélik, hogy „ókori mithológia“ az a mit cselekszik,

Az előkelő világ például már rég elhagyott valamit, a mi a középosztálynál tovább tartja magát, míg végre ez is tudatára ébred annak, hogy ez, vagy amaz nem divat már többé — s milyen boldog a ki diadalmasan körül tekinthet, hogy ő ezt már tudta, mikor például valakit figyelmeztetnek, hogy ez, vagy amaz nem szokás már az előkelő körökben. Végre is a kipusztult szokásokat csak az egyszerű nép örzi kegyelettel, míg ezen is nem vesz erőt az urhatnomság.

De hát mi rossz is van abban, ha valaki nagyobb társasággal együtt ebédhez ül s esendes fohászkodás után felebarátaival

szemben kifejezi jóindulatát, midőn komoly ihlettséggel szól:

„Jó étvágyat kívánok!“

Rendesen akad egy udvarias lélek a társaságban, hogy akár őszintén, akár kedélyeskedve válaszol: „hasonlóképen kívánjuk“.

Ah, ebéd végén, az már más, olyankor mindenki vágyik egy kis kényelem után s jól esik a jeladás erre a felszabadulásra — s mi legyen az? Tartsuk meg a régi szokást — s kívánjuk az ebédet egymás egészségére. De tekintetben látjuk — egykori kedves képviselőnk — Barabás Béla sem enged a 48-ból, az udvari ebéd után — így olvastam — kitűnt, hogy jóakarattal van őfelsége iránt: egészségére kívánta az „udvari“ ebédet.

Pozsonyi tartózkodásom idején többen kirándultunk, a szomszédos német ajku Bécs községébe egyik tanulóársunk szülői házához. Az este beálltával égő lámpát hozott be a családbeli viruló hajadon. Házi gazdánk egyszerű, jómódu szőlő birtokos volt. A leányzó a lámpát az asztalra helyezve kedves csengő hangon mondá:

„Guten abend“

(Folyt. köv.)

— **Eljegyzés.** Papp Ernő helybeli gyógyszerész tulajdonos eljegyezte özv. Halmay Ödönne szül. Konstantinevits Szidikét.

— **Agyonvert rabló.** Tragikus eset történt a múlt héten Gyulán. Máty János sertéskereskedő piacra ment Gyulaváriban. Utközben Pikó János birhédtt orrvadász hátulról egy fejszével nyakesigolyán ütötte, de szerencsére nem veszélyesen, úgy, hogy Máty János eljutott támadója elől, ki tudván, hogy Máty János pénzt visz magával, bizonyára kirabolni akarta. Máty János Gyulaváriban elbeszélte kalandját 19 éves Mihály nevű fiának. Délután visszajött fia Gyulára és az egyik sertésbizlalónál meglátta apja támadóját. Máty Mihályban felfort a vér a rabló láttára egy nagy dorongot felkapott és úgy vágta fejbe a mit sem sejtő Pikó Jánost, hogy az azonnal összeesett és másnap a kórházban meg is halt.

— **Lyceumi előadások.** F. hó 6-án d. u. 5 órakor Dr. Faragó Mór vetített képekkel élenkitett előadást tartott a főgimnázium tornacsarnokában a tüdővészről. A közönség ismét zsufolásig töltte meg a hatalmas termet és nem bánhatta meg, hogy megjelent, mivel nagyon sok tanulságos és érdekes dolgot hallott a jeles orvostól a tuberkulotikus megbetegedésekre vonatkozólag. A világos és könnyen érthető előadást mindenki feszült figyelemmel hallgatta s lelkesen megtapsolta a népszerű előadást. Molnár Béla és Weisz Arthur szavalata a legsikerültebbek közé tartozik. Ugy a külső megjelenés, mint a hanghordozás rendkívüli megnyerő és szimpatikus volt mindkettőnél. Meglepetésképpen az előadás elején és végén a tanítóképző dalkara is énekelt, mit tetszéssel fogadott a nagyközönség. — Ugyancsak f. hó 6-án Kondoroson is volt lyceumi előadás, hova Szarvasról is többen átrándultak ezen alkalomból. Papszász Gyula lyceumi elnök tetszéssel fogadott megnyitóját után Mocskónyi József főgimnáziumi igazgató a „kenyér és só“ címen a legvonzóbb felolvasások egyikét tartá a szépszámu hallgatóság előtt. Valósággal lebilincselte kedves előadói modorával a közönséget. A felolvasás után percekig lelkesen ünnepeltek. Szavalattal lépett fel Fülöp József jegyző is, meglehetősen sikert aratván.

— **Előadás Öcsödön.** Ma, azaz 13-án d. u. 3 órakor Pataki János lyceumi jegyző, mint a Szabad Lyceum kiküldöttje, urániaszerű előadást tart Öcsödön Petőfi költészetéről, mely alkalommal költeményeket szaval és dalokat énekel Molnár Juliska.

— **Köszönetnyilvánítás.** A f. hó 6-án tartott lyceumi előadás alkalmából Róth Béla fényképész és Grosz Ármín mechanikus uraknak a Lyceum vezetősége ez uton mond hálás köszönetet azért, hogy a vetítógép kezelése és felszerelése körül önzetlen buzgalmat fejtettek ki és pártfogásuk a sikert sokban emelte.

— **Régészeti előadás.** Ma d. u. fél 5 órakor a tanítóképző disztermében a szarvasi Szabad Lyceum régészeti előadást rendez.

— **Sorompó.** Sassi Nagy Lajos budapesti keresk. iskolai tanár a Magyar Hirlap december 6-iki számában nagy jelentőségű cikket közölt, melyben rámutat, hogy évente 100 millió koronát meghalad az az összeg, mit a külföldi ipar cikkeinek beáramlása folytán feleslegesen kiadunk. Rámutat arra, hogy mentjük meg a milliókat az életképes magyar ipar részére. — Sassi Nagy Lajosnak ezen cikke fején találja a szöveget. Szervezkedni kell. A nép nagy tömegeit kell megnyerni az iparpártolás eszméjének. Ettől a felfogástól áthatva indította meg a mozgalmat a szarvasi Tulipán szövetség — magyar védőegyesület a Sorompó ifjúsági ligának megalakítására. Az egyesület ezuton intézi felhívását Szarvas hazafias érzésű leányaihoz és ifjaihoz, hogy siessenek a hazai part pártolók lelkes táborába. Rájuk, a lelkes ifjúságra vár a nemes feladat, felvilágosítani és kitanítani a népet a mi iparunk segítésének országtámogató feladatára. A Sorompóba állóknak semmi tagsági díjat fizetniök nem kell, csupán annak a tiz pontnak megtartására kell kötelezni magukat melyek kibocsájtandó aláírási iverk első oldalán lesznek olvashatók.

— **A Pesti Napló 60 éves jubileuma.** Az életkor emelkedése az embernél rendszerint az erők csökkenésével jár s nagyon ritkán fordul elő, hogy egy 60 éves ember még ifjুকori fürgeséggel, erejének teljével tudjon mozogni. Az újságokról eddig ilyen tapasztalataink nem lehetnek, mert a Pesti Napló lesz az első újság Magyarországon, mely január 1-én a 60-ik évfolyamatot írhatja ki homlokára. De ez az újság, melynek a gondviselés ily magas életkort adományozott, nem rokkant aggastyán, hanem ereje teljében levő, viruló ifju, mely büszkén hirdeti, hogy nem csak kor szerint első az újságok közt, hanem az előfizetők számával is az első helyet vívta magának. A magyar újságírodalomnak ez a büszkesége, minden irányban való teljes függetlensége s ebből folyó bátor szókimondása, valamint érdekesége, jól értesültsége és változatos, bő tartalma folytán ma már a magyar olvasóközönség kedvenc olvasmánya s alig van város, vagy község az országban a hová nem a Pesti Napló jár a legtöbb példányban. Abból az alkalomból, hogy a Pesti Napló most fogja megkezdeni 60-ik év folyamát, újévkor egy rendkívüli ünnepi számot fog kiadni, mely valósággal szenzációja lesz a magyar újságírodalomnak. E mellett azonban állandó előfizetőit karácsonyra az idén is mint minden évben, értékes diszerművel fogja meglepni, melynek könyvkereskedelmi értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A „Festőművészet Remekel“ lesz a címe ennek a páratlanul fényes kiállítású diszerműnek, mely a szépművészeti muzeum klasszikus festményeinek pompás kivitelű másolatait fogja tartalmazni, mindegyik egy-egy nagy mester világhírű alkotása. Az egész albumot művekötetben ingyen megkapja a Pesti Napló mindgn előfizetője, a ki a kiadóhivatal feltételei értelmében előfizet. Mutatványszámot és az albumra vonatkozó feltételeket kívánatra szívesen küld a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, VI, Andrassy-ut 27 sz.

— **A vármegye** közigazgatási bizottsága december havi rendes ülését e hó 14-én fogja megtartani.

CSARNOK Búcsúzás. RAJZ.

... Diderelve haladtak egymás mellett a néptelén dunaparti korzón. A tagyos novemberi szél haragosan csörgette az imbolygó fényü gázlámpák üvegtábláit s a csupasz vadgesztenyefákon visszamaradt sárad leveleket gunyos siviással vágta oda a szótlan pár lábai elé. Szorongó érzés tarta c-ukva mindkettőjük ajkát, mint ha a viharos éj ijesztő komor-ága sötét fátyolt borítva küzdő lekökre is.

Végre a nő törte meg a csendet „Tehát szakítani akar velem mindenáron. Jól van. Én nem állok utjába, hiszen sorsa felett mindeuki szabadon rendelkezik. . . Az a hirtelen fellobanó láng, mely annyi kinaondhatatlan boldog órán át füzte egybe sziveinket, úgy tapasztalom, magánál már kialvó félbe van.“

„De Magda, az egekre kérem, ne legyen oly kegyetlen!“ — vágott szavába a férfi türelmetlenül.

„Már pedig nincs boldogítóbb érzés, mint a tiszta szerelem, de viszont nincs nagyobb kín az erőszakolt szerelemnél. Én a maga vonzalmát nem fogom koldulni. Ha a köteleket elszakította, utunk is szótválík, maga megy jobbra, én meg balra, de hogy hova és hogy mit fogok kezdeni, azt csak a jó isten tudná megmondani!“ . . .

A férfi mely megindultsággal ragadta meg a leány kezét: „Magda, édes Magda, amit teszek, azt is csak a maga iránti végtelen szeretetből cselekszem. Nem az az igazi férfi szerelem, mely önző módon akar rendelkezni korlátlanul a felett, kihez vonzalma köti. Miért kössöm sorsát az én bizonytalan sorsomhoz? Az én művészi polgári bohém könnyelműsége nem alkalmas arra, hogy esendes családi tüzhely melegénél ápolhassam forró szerelmünket. Ma ur vagyok és lehet hogy holnap éhezem. Mese az Magda, hogy a szerelem mindent pótol s a szerelmet nem pótolja semmi sem! Higgye el, hogy a nélkülözés a szív álmainak lezduvább megrablója. Ha elválunk, szerelmünk legalább örökre, álom marad, ha pedig egybe kel-nénk, lehet hogy a legelső sanyaruság megfosztaná mindkettőnk szívét a legboldogítóbb illuzióktól!“ . . .

„Hiszen szép is, lehet, hogy igaz is min az, amit mond, de én mégsem hiszek benne. Hát vajjon a szívek forró vágyódása minden emberi ármányon tudna diadalmaskodni, csak épen az élet gondjaival nem lenne képes

megküzdeni? Nem, ezeket nem az őszinte meggyőződés adta ajkára. Az én érzékeny női lelkem úgy sejt, hogy maga mást szeret, hogy az én képem keblében kezd már elhomályosulni . . .

A férfi tehetetlenül állott a leány előtt. A súlyos vád némára tette, mert hisz tudta, érezte, hogy a leálynak igaza van.

A leány hirtelen dacosm kapta fel fejét.

„Legyen úgy, amint akarja, Vá-junk. Az együtt töltött boldog órák szép emléke legyen csupán az, ami a multból megmarad továbbra is mindkettőnk számára. Láss, magammal viszem ezt a keszkenőt is. Legelső találkozásunkkor adta; ebbe sirtam a boldogságnak véghetetlen édes könyét, ebbe hullatom bele megsemmisült ál-mom legkeserűbb könnyárját is! Ugy-e most már vége a regének? Vége! Isten vele! . . .

A férfi az eszelős emberek visz-szataszítóan bárgyu tekintetével né-zett a távozó leány után. Kiáltani akart, és nem tudott. utána szeretett volna futni, hogy visszahozza, és nem volt képes pár percig megmozdulni. Egy fordulónál a lány hirtelen megál-lott. Kimondhatlan fájdalommal tekin-tett a férfi felé, majd hirtelen arcát keszkenőjébe temetve tűnt el a bérpa-loták labirintjában,

Csak akkor ocsudott fel a férfi, mikor már elvesztette szemei elől. Végtelen fájdalom nyilamlott által szí-vén csak, hogy igazán szereti, amikor már elvesztette táján örökre. Az ön-vád majd nem megörjíté. Futni kezdett.

„Magda, Magda“! . . . kiálta kétségbeesetten a zivataros éjszakába . . . Kalapját lesodorta fejről a szél-vihar s zilált fúrtei reá csapzottak lá-zas homlokára . . . Hirtelen úgy vette észre, mintha a parton látná lefele haladni a leányt. Félőrrülten rohant feléje . . . Csak káprázat. A gázlám-pa árnya vetett csupán a lépcsőkre fantasztikus alakokat. Majd a habokba tekintve, mintha olykor-olykor az ő édes, halvány arcát látná felbukkani, amint végtelen gyöngédséggel feléje mosolyogva ismét eltűnik a tajtékos hullámok között . . .

. . . A hid lábánál valami súlyos tárgy esett a Dunába. Az ég tudná megmondani, hogy micsoda, hiszen veszett sötétség van körös-körül s a fagyos novemberi szél is olyan keser-ves sikoltozással söpri végig a népte-len parti vidéket, hogy még a lelkünk is didereg belé! . . .

K. Endre.



**Nincs szebb,
Nincs kellemesebb,
Nincs hasznosabb**

karácsonyi ajándék

2 **Litaúszky Pál** fodrász üzletében
(Árpád szálló épületében)
kapható

**párisi és angol illatszerkeknél,
pipere és toilette cikkekénél!**

Dús választék! Olcsó árak!
Kívánatra minta-collekció házhoz
küldetik.

Hirdetmény.

Oravecz János örökösei tulajdo-nát képező II-ik ker. 430 száma háza eladó értekezhetni lehet
1-3 **Oravecz Istvánnál.**

Legszebb képeskönyvek, ifjúsági folyóiratok, dobozos levélpapírok karácsonyi ajándékoknak legcélszerűbbek. Kapható:

Sámuel Adolf

könyv- és papirkereskedésében, Szarvas.

Hirdetmény.

Özv. Tajber Gusztávné macózugi 3 hold szőlős kertje, és 2 hold pusztát földje esetleg parcellázva is eladó. Venni szándékozók értekezhetnek Pohl Károly községi számvevővel. 4-4

Hirdetmény.

Szarvas község előljárósága az 1909. évre közvilágításra szükséges kőolaj szállításra zárt ajánlati tárgyalást hirdet.

Ajánlatok csak a Magyar Petróleum Ipar Részvénytársaság + + + jegyű vagy a Bihar-Szilágyi Olajipar Részvénytársaság 3 gyémánt jegyű, avagy a Budapesti Ásványolaj-gyár Részvénytársaság A. B. C. jegyű gyártmányaira tehetők. Más gyártmányra tett ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

A szállítandó kőolaj a szükséglet-hez képest mázsínként illetőleg hordónként fog vállalkozótól átvétetni, s számlája havonként kifizetettetni.

Felhívtnak a kereskedők, hogy ajánlataikat 1908. évi december hó 29. napjának délelőtti 11 órájáig az előljárósághoz adják be s abba tegyék ki, hogy üres hordókat darabonként mily árban veszik át.

Szarvas, 1908. évi december 10.

Az előljáróság nevében.

KOLLÁR, ROSZIK,
főjegyző. t. bíró.

Karácsonyi és újévi képes levelező-lapok.

FIGYELEM.

A nagy közönség szives tudomására hozom, hogy magy. kir. Pénzügyigazgatóságtól nyert italmérési engedéllyel üzletemet megnagyobbítottam, hol raktáron tartok valódi világi cognacot, legfinomabb bel- és külföldi tea rumot, szerémi szilvóriumot, ugy-szintén a legfinomabb liköröket és szekszárdi asztali ő-bort.

Karácsonyfára való cukorka és csokoládé diszek nagy választékban a legjutányosabb áron szerezhetők be üzletemhen.

Szives pártfórgást kér

Ifj. Kovácsik Károly

fűszer és csemege kereskedő,
Szarvas Árpád szálloda épület.

Egy és kétéves szőlő-oltványokról,



különféle sima és gyökeres vadvesszőről szőlő kimutatás megjelent. Kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküldi a **Vállalati szőlőtelep** Billéd. Torontál-megye.

Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

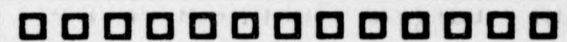


A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappanával

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.



Globin a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer
Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipóse és Eger.

Eladó

100 □.öl gymölcsös szőlő lugassal rajta kunyhóval Mángolban szabad kézből eladó, vevő Marcsek Istvánnál jelentkezhet.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség alulírott előjárósága közhírré teszi, hogy a járási főszolgabíró ur 6904-1908. ikt. számú rendeletével az 1909. évre választandó 20 iparhatósági megbízott választására határidőül folyó évi december hó 23. nap délelőtt 9 óráját tűzte ki az ipartestület helyiségébe.

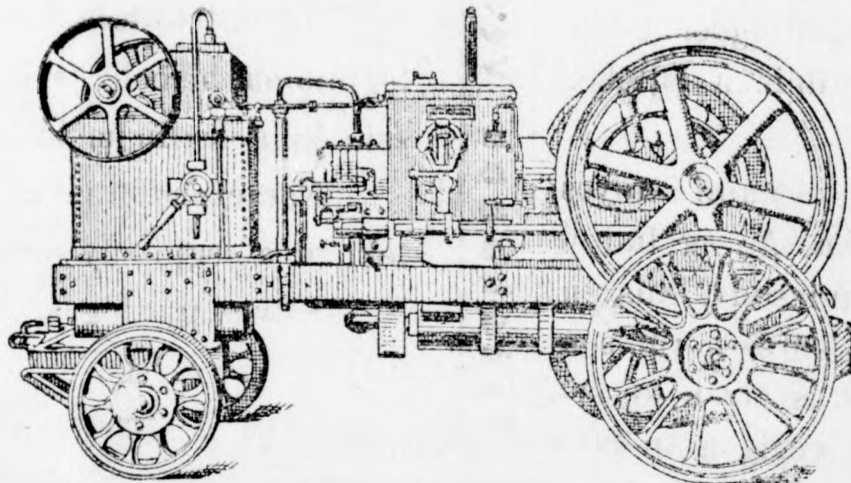
Szarvas, 1908. évi december hó 10-én.

Az előjáróság nevében:
Kollár Lajos, s. k. Kovács János, s. k. főjegyző. bíró.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakezalozók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálo- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, derálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eredeti „Otto” benzin-motorok cséplési célra

Saját műhely IX. Mester-utca 81 sz.



Saját műhely IX. Mester-utca 31 sz.

továbbá Benzin-, Petrolin-, Légszusz és szivógáz-motorok faszén, antracit és koksztüzelésre 1-1500 lóerőig.

LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59.

Tisztíts csak **Globusz** fémfiszítókivonattal
A legjobb tisztítószer a világon

Hirdetmény.

A nagyméltóságú honvédelmi miniszterium 16.500—91 számú rendeletének 3. §-a alapján felhívom a községbeli lótulajdonosok, hogy a birtokukban lévő lovakat és teherhordó állatokat 1909. évi január 31-ik napjáig alolírott községi elöljáróságúal a községi rendőrség helyiségében ott-e célra kiszolgáltató ünlapon jelentsek be.

Azon lótulajdonosok, kik lovaikat a kitűzött határidőn belül bejelenteni elmulasztják az idézett miniszteri rendelet alapján a járási közigazgatási hatóság által a községi szegény alap javára minden ló után 20 koronáig terjedhető bírsággal büntetendők és lovaiknak utólagos bejelentésére kötelezendők.

Az évi bejelentés alól fel vannak mentve:

1., Az Ő Felsége és a felséges uralkodó ház tagjainak udvartartására szolgáló lovak.

2., Az állami lótenyésztési intézetek lovai.

3., A katonai igazgatás lovai és a tényleg szolgáló katonatisztek azon saját lovai, melyekre szolgálatuk ellátására szükségük van.

3., A nemzetközi szerződések szerint felmentett lovak.

Szarvas, 1908. évi december 11.

Az elöljáróság nevében.

Jeszenszky, jegyző.

Hirdetmény.

Szarvas község elöljárósága ezenel közhirre teszi, hogy az 1906. évi fősorozásra az I. korosztályban felhívott (1888. évi születésű) állati kötelesek sorshuzása az 1909. évi január hó 25. napján délelőtti 8 órakor fog a község háza nagy tanácstermében meg ejtetni a járási szolgabíró és a járásbeli községek elöljáróinak jelenlétében.

Akik bármi okból akadályozva volnának a sorshuzáson megjelenni, helyettük meghatalmazottjuk, vagy a sorshuzás vezetője által kijelölt más egyén fog sorsszámot húzni, amely az illető egyénre nézve állításkötelezettség egész idejére irányadó leend.

Azok a kik mint családfentartók öröklött mezei gazdaság tulajdonosai papjelöltek, vagy népiskolai tanítók a póttartalék kedvezményére jogcimmal bírnak a honvédelemügyi m. kir. Miniszter ur által kibocsájtott, s az elöljáróság által kifüggesztett 97000 számú felhívás értelmében járjanak el.

Kelt Szarvason, 1908. évi november hó 12-ikén.

Az elöljáróság nevében:

Jeszenszky Frigyes, Kovács János,
jegyző. bíró.

Sirup-pagliano a legjobb vértisztítószer. Feltalálója Giralomo Pagliano florenzi tanár, 1838 óta állítja elő Sirup Girolamo Pagliano a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, mely 1838 óta sok ezer családnál a legjobb eredménnyel használtatik. Orvosi rendeletre minden jobb gyógyszerárban kapható. Megszünteti a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlás és fejbe stb. előmozdítja az anyagcserét és vértisztítóan hat bőrkiütések, esz, közhányás stb. Megrendelések intézendők: Girolamo Pagliano tanár, Florenz (A 60) Via Pandolfini. Elismerő leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: Dr. F. Herzig, L ö b l i c h g a s s e 4 48. Gyógyszertárak főlerakatként kedvező feltételek mellettkeresetnek. 9—9.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. október 1-től. —

| | | | | |
|------------|---------|---------|----------|------|
| Mezőtur | ind. é. | 2:29 n. | 12:15 n. | 5:40 |
| Szarvas | érk. " | 3:15 " | 1:03 é. | 6:28 |
| | ind. " | 3:27 " | 1:27 " | 6:38 |
| Kisszénás | érk. " | 4:14 " | 2:12 " | 7:26 |
| Orosháza | érk. " | 5:35 " | 3:26 " | 8:40 |
| Mezőhegyes | érk. n. | 7:55 " | 5:40 " | — |
| Mezőhegyes | ind. | — | 9:18 | — |
| Orosháza | ind. é. | 5:55 " | 11:17 " | 6:07 |
| Kisszénás | érk. n. | 7:18 " | 12:29 " | 7:16 |
| Szarvas | érk. " | 8:24 " | 1:26 " | 8:13 |
| | ind. " | 8:44 " | 1:44 " | 8:23 |
| Mezőtur | érk. " | 9:30 " | 2:30 " | 9:10 |

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra 59 percig terjed. A számjegyek előtt levő betűk é. = éjjelt, n. = nappalt jelent.

TATAI BRIKETT

kitűnő szobafűtési szén.

Jutányos árban azonnal szállítja:

**Magyar Általános Kőszénbánya
Részvénytársulat**

Budapest V., Erzsébet tér 19.

LEGSZEBB KARÁCSONYI KÉPES

LEVELEZŐ-LAPOK

megérkeztek

S Á M U E L A.

könyv- és papirkereskedésében

SZARVASON.

HA

sérvkötőket, irigaorokat, francia és angol illatszereket, vagy bármennemű gyógy-
szereket, vagy Spitzer arckenőcsét, vagy bel- és külföldi arcápoló és pipere-
szereket óhajt azt a

Medveczky Utóda gyógyszer-tárában, Szarvason

bármikor megkaphatja, ahol az összes bel- és külföldi szereknek nagybani raktára van.

Az összes eddigi sósborszeszek között ma a legjobb a

DIVINA SÓSBORSZESZ

ára 40, 100 és 200 fillér.

R E I S Z M I K S A
BUTORGYÁRA BÉKÉSCSABA

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- diszítóműhelyek.

RAJZIRODA.

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

lakásberendezések

állandóan nagy választékban.

Nyomatott Sámuel Adolf könyvnyomdájában Szarvason.